

Februari 2012 vol. 24 no.1

PsittaScene

EXTRA BIJLAGE BENELUX

In de dagen en weken nadat mijn mentor, collega en vriendin Cathy Toft overleden was, (zie eerbetoon door Tim Wright op pagina 16) ben ik getroffen door haar verlies, niet alleen persoonlijk, maar de papegaaienwereld in zijn geheel. Op zóveel manieren heeft Cathy een erfenis achtergelaten.

Ongeveer een week nadat ik het nieuws over Cathy had gehoord, was ik met één van haar studenten op bezoek bij een waterwildopvang in Californië. We verwonderden ons over wat later geschat werd op 250.000 ganzen, zwanen en eenden in die ene opvang.

Het kwam in me op dat je dit waterwild niet met tien maar honderd keer(!) moest vermenigvuldigen om het aantal papegaaien, toekans, flamingo's, kolibries en zoveel andere vogels te komen, die tegenwoordig vrij rondvliegen vanwege de importstop van wilde vogels in de EU. Het was de studie van Cathy naar stropen (samen met Tim en >20 anderen) die de wetenschap verschaften om de importstop te steunen.

Toen ik de eerste keer in 1991 als afstudeerder bij Cathy Toft kwam, was haar interesse en liefde voor papegaaien in volle gang. Hoewel onze samenkomsten gericht waren op wetenschappelijke vraagstukken, sneed ze vaak een meer dringend onderwerp aan – dat wil zeggen, om precies te zijn, of de handopfok formule die ze aan het mixen was de goede temperatuur had voor de Grasparkietenkuikens die ze op haar schoot aan het voederen was!

De volgende tientallen jaren leidde de passie van Cathy naar een meerjarig beschermingsproject over amazones in Guatemala, een baanbrekende studie over stropen van papegaaien en een uitgebreid werk over de biologie van de hele papegaaienfamilie.

Uiteindelijk liet Cathy ons achter met veel erfenissen ten aanzien van wetenschap, studenten, miljoenen vogels en in de vorm van een op handen zijnd boek, die ons begrip en passie voor de papegaaien in de komende jaren zal verdiepen.

Jamie Gilardi
Directeur

Ziektemonster in het land van de Lear's

Door André Becker Saidenberg

Papegaaien in het wild observeren is een ervaring voor iedere papegaaienliefhebber die je leven verandert. De mogelijkheid te krijgen om een bedreigde soort te zien is zelfs nog diepgaander. En voor iemand die papegaaien wil helpen, de mogelijkheid een soort zoals deze te bestuderen en informatie te verzamelen die hem en andere papegaaien kan helpen, is het ultieme voorrecht.

Ik kreeg de kans in maart 2011 het project van de Lear's ara *Anodorhynchus leari* te bezoeken in het Ecological Station of Canudas (Brazilië). Daar sloot ik me aan bij de studie van Erica Pacífico op de soort en ik moet zeggen dat dit veldwerk (zie PS 22.4, november 2010) tot op heden het moeilijkste was wat ik had meegemaakt. Deels omdat ik net herstellende was van een ziekte, maar bovendien de extreme omstandigheden van de natuur in de Caatinga (halfdroog gebied) een doorlopend gevecht is om te overleven. Geen wonder dat soorten in problemen in dit type klimaat zo gemakkelijk tot de rand van uitsterven worden gebracht als ze ook nog afhankelijk zijn van de "hulp" van de mens. Het is niet makkelijk werken hier!

Ik deed één week mee met het team van Erica om ziektemonsters te nemen bij wilde vogels, terwijl zij doorging met haar onderzoek naar de biologie van de soort. Ik moest mest, cloaca- en snaveluitstrijkjes verzamelen van de pas uitkomen kuikens die waren geringd en van een chip voorzien voor onderzoek naar parasieten, bacteriën, schimmel, virussen. Dit werk is nog nooit eerder gedaan omdat Erica de eerste onderzoekster is die toestemming heeft gekregen voor toegang tot de Lear's nesten.

Het is belangrijk om informatie te vergaren over wat voor mogelijke ziekteverwekkers in het lichaam van wilde papegaaien huizen, die theoretisch totaal gezond zijn. We kunnen het vergelijken met soortgelijke testen bij papegaaien in gevangenschap. We kunnen deze informatie gebruiken om betere protocollen te verbeteren voor de kweek en toe passen van behandelingen evenals determineren wat normaal voor het screenen van ziektes voor herstel en vrijlating van vogels.

De ervaring van het zien van een Lear's ara voor de eerste keer was onvergetelijk. Voorafgegaan door luide kreten die weergalmen door de canyons was het donkere silhouet gezien vanuit de verte tegen de heldere hemel was verrassend lonender dan vlakbij een vogels in gevangenschap te staan. Maar gelukkig voor mij was deze eerste vliegen de vogel slechts het begin. Ik stond op het punt betrokken te worden bij de groeiende kuikens.

Kuikens van de Lear's ara zijn niet alleen schattig, maar ze ruiken lekker! Een parfum van kokosolie. Maar zo lief als ze zijn we hadden weinig tijd om foto's te nemen. Deze kuikens doen of ze dood zijn voor mogelijke vijanden (onderzoekers) maar hun toenemende ademhaling en angstige ogen laten zien dat ze vlug gestrest raken door teveel in handen nemen en teveel tijd buiten het koele nest. Monsters en metingen werden snel verzameld zodat de kuikens zo snel mogelijk terug in het nest konden.

Werkomstandigheden in het gebied zijn extreem. Je moet genoeg water bij je hebben, kilometers lopen op zanderige droge rivierbeddingen en dan nog de steile kliffen beklimmen met zware bepakking terwijl de gemiddelde temperatuur 40°C is.

Op een gegeven moment moest ik uit de meedogenloze zon weg terwijl ik probeerde een rotspartij te bereiken op de top van de klif, die verschillende volwassen vogels als zitplaats werd gebruikt. Ik wilde proberen de mest van de volwassen vogels te verzamelen. Ik schuilde in één van de vele smalle nissen die werden gevormd door de hitte, zand en wind. Terwijl ik er schuilde, vlogen de Lear's ara's rond de canyon. Het was twaalf uur en ze zweefden met enorme gratie, terwijl ze 30 minuten of meer non-stop rondvlogen, wazig door de hitte van de zon.

Niet verwonderlijk dat een paar (waarschijnlijk de ouders van de zojuist teruggelegde kuikens) kwamen controleren wat ik aan het doen was. Ze vlogen verschillende malen over mijn schuilplaats. Had ik maar een

videocamera bij me! Maar die dag had ik besloten een extra fles water mee te nemen. Later toen ik terugging naar het veldstation was ik niet rouwig om de camera want ik dronk de laatste druppel uit de extra waterfles.

De uiteindelijke resultaten van mijn onderzoek tonen aan dat kuikens van de Lear's ara helemaal vrij van inwendige parasieten die andere wild populaties vertonen. Het is bewezen dat problemen en overlijden gerelateerd aan inwendige parasieten bij vogels in gevangenschap niet perse een normale en onvermijdelijke zaak zijn, zoals zoveel mensen denken. In feite zouden zulke zaken direct de bevordering van eisen veranderen. Terwijl ze vrij zijn van parasieten dragen deze wilde kuikens zonder symptomen soms micro-organismen bij zich dragen die ernstige problemen veroorzaken bij huiskamervogels. Maar geen rede tot paniek. Wilde vogels leven een ander leven dan hun gevangen tegenpolen en niet leiden tot de ontwikkeling van ziekten. Vogels in gevangenschap worden regelmatig gevoerd met een gebrekkig dieet (ja tafelvoer en zadenjunks!) en kunnen onder ontoereikende hygiëne, gebrek aan lichamelijk en geestelijke omstandigheden worden gehouden. Dit zijn allemaal factoren die leiden tot ziekten op middel/lange termijn.

Op een bepaalde manier zijn wilde papegaaien een groot voorbeeld voor voeding van de vogels in gevangenschap. Maar houd rekening met de omstandigheden. Men kan steggelen over dat wilde papegaaien naar wens olierijke zaden eten en voor veel soorten is dat hun hoofdvoedsel. Waarom niet hetzelfde doen bij papegaaien in gevangenschap? Het antwoord is recht voor zijn raap: Wilde vogels vliegen! En niet domweg van één stok naar een andere of naar je hand. Ze vliegen elke dag kilometers op zoek naar voedsel, rustplaatsen, ontsnappen aan gevaar, etc. Lear's ara's vliegen non-stop 40km of meer naar hun voedselplaatsen! Al die extra calorieën die deze vogels eten zijn helemaal niet extra – ze zullen alles verbranden en zelfs meer om in leven te blijven.

Ondanks de vogels en de omgeving is niet alles prachtig. Dit gebied was altijd uiterst arm. Het is berucht vanwege een opstand War of Canudos in de jaren 80 genaamd (*The War of the End of the World* in een bekend boek over dit onderwerp). En de dingen worden niet beter met een groeiende menselijke populatie op een plek waar geen werk of mogelijk om aan eten te komen. In andere gebieden worden papegaaien, waaronder volwassen Lear's ara's en hun kuikens hevig gestroopt. Met de komst van drugs zoals crack cocaïne naar de stad draagt hier zeker niet aan bij. De toekomst van de Lear's is verre van veilig. Hoedje af voor Erica en Park Rangers voor hun toegewijde werk onder extreme omstandigheden om deze soorten te beschermen. Deze vogels kunnen gedijen zolang de mensen beslissen te HELPEN.

Kanttekening

Lear's ara *Anodorhynchus leari*

De Lear's ara is één van de twee overgebleven blauwe ara's in het wild. De Blauwgrijze ara *Anodorhynchus glaucus* is uitgestorven en de Spix ara *Cyanopsitta spixii* overleeft alleen nog in gevangenschap. Veel gelijkend op de Hyacint ara *A. hyacinthinus* is de Lear's kleiner en heeft grotere, meer aanwezige gele lellen aan de onderkaak. Te boekstaand als kritisch bedreigd, is het verspreidingsgebied van de Lear's beperkt tot een droog gebied met doornachtig struiken bekend staand als caatinga in het noordoosten van Brazilië.

De World Parrot Trust heeft de fondsen voor het verzamelen van ziektemonsters van André Saldenbergh betaald evenals de studie van Erica (Universiteit van São Paulo) over de biologie van de soort.

Een groots gezicht

Eind jaren 90 kreeg Miguel Facussé, een businessman en enthousiast over ara's, in Honduras twee aparte kleine groepen Geelvleugel ara's *Ara macao* die in beslag waren genomen door de regering. De vogels werden onderdeel van een herintroductieprogramma op Isla Zacate Grande, waar Facussé 2100 ha groot privéreservaat en biologisch station bezit. Estación Biológica Dinant (EBD) is genoemd naar zijn Corporación Dinant, een grote palmolie -en voedsel firma.

De vogels werden op het eiland vrijgelaten wat ligt aan de zuidkust van Honduras in de Golf van Fonseca waar El Salvador, Honduras en Nicaragua bijelkaar komen. Hun verhaal is weer een voorbeeld van inbeslaggenomen vogels die met succes zijn vrijgelaten.

We praten nu met Olvin Andino, de bioloog van EBD, om de details van hun verhaal beter te begrijpen.

Hoe raakte Miguel Facussé betrokken bij de zorg voor papegaaien?

Geelvleugel ara's zijn zijn favoriete vogels. Hij is een luchtvaartingenieur die studeerde aan de Notre Dame Catholic University USA en nu één van de meest succesvolle ondernemers in de landbouwindustrie van Honduras. Hij heeft ara's als huisdier gehouden, maar dit is de eerste keer dat hij formeel betrokken is bij het houden, kweken en vrijlaten ervan onder een systematisch programma.

Vertel ons over de eerste Geelvleugel ara die op het EBD kreeg?

De eerste kuikens kwamen in 1992 nadat ze in beslag waren genomen van illegale handelaren door RENARE (Renewable Natural Resources), een bureau van de regering van Honduras. Zij werden naar het project gestuurd door de biologen Giovanni Rodriguez, Bessy Aspra en Eloísa Espinoza. Vanwege het gebrek aan middelen en medewerkers om voor de kuikens te zorgen, hun jonge leeftijd, zwakke gezondheid, uitdroging, slecht gevoed en ernstige darminfecties, gingen alle kuikens dood. In 1994 stuurde de regering van Honduras weer een zending van circa 20 kuikens; waarvan er 12 overleefden en paren vormden. In 1996 huurde het project mij in om een ontwerp te maken en te leiden voor een programma voor het management en kweek met de vogels.

Vertel ons de geschiedenis van de vrijlatingen en ook over het gedrag van de vogels?

De laatste wilde ara werd gezien in het gebied in 1954. Daarna verdwenen de vogels tot september 1996 toen DINANT 8 vogels vrijliet. Deze vogels waren daarvoor getraind en geoefend in een grote voliëre om hun vliegspieren en vaardigheden te ontwikkelen. Eerst vlogen ze allemaal samen rond maar later vormden ze 2 paren en één groep van 4 vogels. Later werden er nog eens 4 vogels vrijgelaten. Ze vliegen nu vrij rond in het Fonseca Golfgebied.

Baseerde je het vrijlatingplan en methoden op eerder werk?

We bestudeerden verschillende kweekprojecten met ara's in Amazonia. Sommigen hiervan waren bij ons bekend door uitgave van het National Geographic Magazin. We steunden tevens op de praktische toepassing van lokale kennis door mijn ervaring als bioloog.

Veranderde je het dieet van de vrijgelaten vogels op termijn?

We veranderden het dieet om proteïne, zaden, fruit, vitamines en mineralen; daarna voegden we meer geconcentreerd calcium toe (het type wat gebruikt wordt voor leghennen) omdat we problemen hadden met te dunnen eierschalen. We wilden tevens het aantal eieren vergroten met een sterkere schaal om ze te behoeden voor breken.

Om hun dieet te vergroten, hingen we tevens nestboxen op. De vogels gebruikten ze maar een aantal jaren later verwisselden ze ze voor natuurlijke holtes in bomen, vooral de guanacaste soort *Enterolobium spp.*

Beschrijf het broedsucces van de vrijgelaten vogels?

We hebben legsel gehad van wel 5 eieren afhankelijk van het seizoen. Een goed regenseizoen met voedselaanbod geeft meer eieren, terwijl een slecht seizoen van droogte weinig eieren geeft. Meestal komen er 1-3 kuikens uit waarvan er 1-2 overleven en uitvliegen. Kuikens van één jaar oud vliegen nog steeds met hun ouders rond en worden nog door hen gevoerd, hoewel ze zelf kunnen vliegen en eten. Dit kan de ouders ervan weerhouden opnieuw te gaan broeden.

Hoever zijn de vogels verspreid over Zacate Grande?

Men heeft gezien dat de vogels over alle eilanden van de Golf van Fonseca vliegen. De laatste vier jaar hebben we meldingen dat ze gezien zijn op La Unión en Jiquilisko, El Salvador (van medewerkers van Salvánatura) en in Cosiguina, Nicaragua van een onderzoeker die een krokodillenstudie deed in het gebied.

Zijn er mensen geweest die probeerden de vogels te vangen of schieten?

De lokale mensen hebben de vogels gevangen of gedood als ze aan de oogst zaten. Om begrip te verbeteren geven we lezingen op de lokale scholen. Om de vogels in het reservaat te houden hebben we de ochtendvoeding verhoogd en we geven ze ook 's avonds een extra voeding. Er zijn volop zaden en wilde fruitbomen in het gebied en we hebben dit probleem niet zo vaak op het ogenblik.

Ben je andere vragen tegengekomen bij de vrijgelaten vogels?

We waren in het verleden achterdochtig over een paar werknemers, die de eieren hebben gestolen om ze te verkopen. Een ander probleem dat we hebben gehad, is het verlies van volwassen vogels, kuikens en eieren aan wilde vijanden zoals haviken, uilen, eksters, wasberen, neusberen, slangen en bijen die nesten onveilig maken. We hebben tevens conflicten gezien tussen ara's onderling en eenden. Soms heeft dit gevecht geresulteerd in het verlies van eieren en pas uitgekomen jongen.

Is EDB geïnteresseerd in nog meer vrijlatingen?

We zouden graag nog meer vogels vrijlaten als ze voorhanden zijn van inbeslagnames en kwekers. We willen ook met de vogels die we hebben nog een stap verder gaan door de kuikens die dit jaar uitkomen te ringen en vleugelbandjes te geven. We zijn ook geïnteresseerd in het gebruik van camera's en we al vier nesten ontdekt die al actief zijn.

Wat betreft herstel en vrijlating van andere papegaaien?

We hebben Aratinga, Brotogeris en Amazonesoorten vrijgelaten, maar in dit geval was het alleen maar huisvesting, herstel en vrijlating, zonder enige observatie. Toch hebben we gezien dat veel van hen bewoner van het station bleven.

Verenplukgedrag

Het vinden van een oplossing (deel twee)

Deel een van dit artikel (PsittaScene 23,4 november 2011) onderzocht de meest voorkomende oorzaken van verenplukken (FDB) en manieren om het dieet, omgeving en sociale verhoudingen te verbeteren als stap om het probleem op te lossen. Deel twee richt zich op het aanbrengen van verrijking, gedragsveranderingen en training om FDB aan te pakken.

Er wordt vaak gezegd dat FDB een gewoonte wordt. Het helpt meer om te realiseren dat het gedrag waarde begint te krijgen voor de papegaai. Als dat niet zo was, zou het niet doorgaan. Deze herkenning helpt ons te begrijpen dat een papegaai waarschijnlijk dit gedrag zal willen opgeven als hij leert dat ander gedrag beter en leuker is. Hiervoor kunnen we zowel korte –of lange termijn gedragsveranderingstrategieën toepassen.

Verrijking: Allereerst moet de omgeving voldoende mogelijkheden bieden voor interactie. Veel mensen vertellen mij dat hun papegaaien niet met speelgoed willen spelen. Mijn reactie? Dit kan en moet worden veranderd. Gebrek aan onafhankelijk speelgedrag is één van de grootste risicofactoren voor de ontwikkeling van FDB.

De eerste stap is te zorgen voor verrijking die nieuwsgierigheid wekken bij de papegaai en die een beloning bieden voor de interactie. Papegaaien houden vooral van dingen die snel kapot gaan of die “ontdekkings” mogelijkheden (foerageren) bieden. Als je papegaai de voorkeur geeft aan verenplukken in plaats van speelgoed, zul je hoogstwaarschijnlijk dingen moeten vinden dat hem beweegt op onderzoek te gaan. Grotere papegaaien geven soms de voorkeur aan speelgoed dat is gemaakt voor kleinere vogels. Weer anderen hebben liever creaties van papier en karton. Gelukkig bieden internetwinkels tegenwoordig een grote variatie aan foerageerspeelgoed.

Zorg voor een variatie aan “verniet -en ontdekkings” dingen om uit te vinden waar de interesse van jouw papegaai ligt. Dit kan iets heel simpels zijn in het begin, zoals een hele rol ongeparfumeerd toiletpapier die

in de kooi hangt. Dit eenvoudige ding biedt dezelfde mogelijkheid als het “afknippen” van veren. Een geweldige bron is het boek van Kris Porter Parrot Enrichment Activity Books, die je gratis kunt downloaden. www.parrotenrichment.com. Probeer iedere dag iets nieuws uit om nieuwsgierigheid te wekken. Je zult tevens een variëteit aan pootspeelgoed nodig hebben voor de afleidingstechnieken die hieronder beschreven worden.

Ongevoelig maken: Als je papegaai bang is van nieuw speelgoed, zul je hem eerst ongevoelig moeten maken voor alles wat je hem wilt geven. Plaats het nieuwe speelgoed op voldoende afstand van de kooi dat je geen angstreactie van je vogel ziet. Elke dag of week, afhankelijk van de reactie van je vogel, breng het een klein beetje dichterbij. Als je het speelgoed bij de kooi kunt hangen zonder dat het hem hindert, verplaats het hogerop. Als je dit in het tempo van de vogel hebt gedaan, kun je het dan in de kooi hangen zonder dat hij zich hier druk om maakt. Als hij eraan gewend is dat je regelmatig nieuwe dingen geeft, kun je nieuwe dingen sneller introduceren.

Afleiden en omleiden: Elk gedrag dat beloond wordt zal steeds vaker voorkomen. Daarom, als je je papegaai aandacht geeft voor verenplukken, roep je dit gedrag eigenlijk op. Het is belangrijk om dit gedrag openlijk en totaal te negeren. De volgende afleidingstechniek helpt vaak het gedrag op termijn te doorbreken als het consequent wordt gedaan:

- Als je merkt dat je papegaai graag verenplukt, negeer hem zogenaamd, maar zorg voor een afleiding met geluid of visueel, zoals een trommelende lepel op een pan. Hij zal geen idee hebben dat deze afleiding op een of andere manier te maken heeft met zijn activiteiten. Maak hem niet bang; het doel is om het te laten stoppen met verenplukken en doen opkijken wat de oorzaak van de interruptie is.
- Zodra hij opkijkt, versterk dit dan met een verbale opmerking, zoals “Goed zo!”
- Benader hem direct en geef hem een speelgoedje of een ander iets van interesse.
- Als hij het aanneemt en ermee begint te spelen, prijs hem en loop weg.
- Als hij het aanneemt en het direct laat vallen, of het helemaal niet aanneemt, laat hem op je hand stappen en zet hem op een andere stok.
- Begin opnieuw..... deze methode vereist een constante benadering. Als je dit lang genoeg kunt doen, zul je met effect dit patroon doorbreken.

Vorming -en trainingsgedrag: De papegaai die zichzelf vermaakt met zijn veren is meestal een papegaai die de hele dag op één plek zit en geen interactie heeft met verrijksdingen. Door positieve aandacht te trekken om nieuw gedrag te leren, kun je je kansen vertienvoudigen om het FDB op te lossen.

Voordat je met training begint met je papegaai, moet je eerst de beloningen ontdekken die hij heel erg leuk vindt. Over het algemeen zijn de beste beloningen etenswaren, zoals kleine stukjes noot of zaden. Als je niet weet wat je papegaai graag lust, kun je een “snoepjes interview” houden. Kies 5 tot 7 verschillende snoepjes waarvan je denkt dat ze van toepassing zijn en die je handig in je zak kunt houden. Doe een klein stukje van elk in een schotel en geef dit op het moment dat hij honger heeft. Kijk wat hij het eerste kiest etc. Deze worden je trainingssnoepjes. Geef ze nooit op een ander tijdstip!

Je papegaai leren te spelen met speelgoed: Als je eenmaal een heleboel nieuwe dingen in en op zijn kooi hebt gegeven en op eventuele andere plaatsen waar je papegaai zijn tijd doorbrengt, moet je kijken naar beloningen als hij interesse toont. Volg hem niet als een havik, maar wees op de hoogte van zijn bezigheden. Om dat te doen moet de kooi in je woonkamer gezet worden. Als je papegaai in een vogelkamer woont, zul je niet genoeg mogelijkheden hebben om hem te belonen bij gewenst gedrag. Als hij enige interesse toont voor één van de dingen, reageer dan direct met “Goed zo!” en loop erheen om hem te belonen met één van je snoepjes. Hij zal snel leren dat interactie met speelgoed dat je hebt opgehangen hem een beloning geeft. In het begin moet je hem belonen als hij naast een spelgoed zit, maar je kunt geleidelijk overgaan op het belonen na interactie. Als het werkt hem te interesseren voor dingen, zal hij weldra leren dat interactie ermee zijn eigen beloning geeft.

Belonen van signaal gedrag: We verwachten vaak van onze papegaaien dat op je hand stappen of naar hun kooi terug gaan alleen omdat we ze dat vragen. In werkelijkheid is dat gedrag wat we moeten belonen. Als we dat niet doen, vermindert dit na te komen vaak op termijn. Als je met een papegaai werkt die zijn veren plukt, moeten we geen mogelijkheid voorbij laten gaan om dit signaal gedrag te belonen. Als je hem vraagt op je hand te stappen en hij doet dat, zeg dan “goed zo!” en geef hem een snoepje of een kopkrabbel, als hij daarvan houdt. Doe hetzelfde als je hem vraagt er weer af te stappen, vooral als hij van je schouder op je hand stapt – een gedrag waar veel papegaaien zich tegen verzetten.

Als je hem terug in zijn kooi zet, geef hem een snoepje. Als hij dit niet wil doen, maak het snoepje aantrekkelijker. Deze eenvoudige techniek zal hem bewegen om naar je te kijken voor begeleiding en steun en zal het punt zijn voor het leren van nieuw gedrag.

Nieuw gedrag leren: Onze intelligente papegaaien moeten mogelijkheden leren voor hun psychische gezondheid. Door het leren van nieuw gedrag, breng je drie belangrijke dingen tot stand. Allereerst, als je papegaai een band met je heeft, zal deze oefening je band versterken. Papegaaien vertonen gedrag in de zin van de band die ze met je hebben. Als je papegaai een paarbinding met je heeft, zal hij zich gedragen in de zin van die context, zoals ophoesten (van voedsel).

Als je met hem omgaat als leraar, zal hij langzaamaan gedrag vertonen binnen deze context. Ten tweede zal hij alerter worden, georiënteerd op de buitenwereld, omdat hij leert dat hij mogelijkheden heeft ontwikkeld om de dingen te krijgen die hij lekker vindt. Ten derde, het nieuwe gedrag die je hem leert zal geleidelijk aan helpen het verenplukken af te leren.

Verenplukken is een probleem dat kan worden opgelost. Zelfs als een totale oplossing van het probleem je ontgaat, door de stappen te ondernemen die in deel een en twee zijn beschreven, zul je de kwaliteit van leven voor je papegaai verbeteren. Begin met het uitsluiten van medische oorzaken door een bezoek aan een dierenarts die ervaring heeft met het probleem. Evalueer dan het dieet, oorzaken van stress en redenen van hormonen, verander waar aangegeven. Vergroot gelegenheden om te badderen, bewegen en toegang tot een veilig buitenverblijf. Zorg voor voldoende rust. Ontdek de soort dingen die hem interesseren en geef hem dagelijks verrijking. Tenslotte ontdek de kracht van positieve druk om bestaand gedrag te veranderen. Beloon je papegaai voor een wisselwerking met speelgoed of het gedrag dat je van hem vraagt. Verrijk zijn leven door hem iets nieuws te leren. Als de veranderingen die je moet maken té moeilijk zijn, neem dan contact op met een professional, die ervaring heeft met dit probleem en kan helpen je stap voor stap er door heen te werken.

Vertalingen Ria Vonk